

PROJEKT

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W OSTRZESZOWIE
z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Trzyletniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim na lata 2027-2029

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3a oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 ze zm.) w związku z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r. poz. 980) Rada Powiatu w Ostrzeszowie uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Trzyletni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim na lata 2027-2029”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Ostrzeszowie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWÓDNICZĄCY
Zarządu Powiatu w Ostrzeszowie
Dariusz Switoń

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Program powinien zawierać w szczególności plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy.

Przedłożony Program na lata 2027-2029 został opracowany z uwzględnieniem aktualnej sytuacji pieczy zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim oraz doświadczeń z realizacji dotychczasowych działań.

Głównym celem Programu jest rozwój pieczy zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim poprzez wzmacnianie i poszerzanie systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci, promocję rodzicielstwa zastępczego, pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, wspieranie usamodzielnianych wychowanków oraz rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

Koordynację monitoringu i ewaluacji Programu powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Informacje dotyczące realizacji Programu będą przedstawiane Radzie Powiatu w Ostrzeszowie i Zarządowi Powiatu w Ostrzeszowie w corocznych sprawozdaniach z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
Zarządu Powiatu w Ostrzeszowie
Dariusz Świąton

**Trzyletni Program
Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Ostrzeszowskim
na lata 2027-2029**

Ostrzeszów, 2026 rok

TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029

SPIS TREŚCI:

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawa prawna	3
3.	Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	4
4.	Diagnoza zagadnień	7
5.	Rodzinna piecza zastępcza w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026	9
6.	Instytucjonalna piecza zastępcza w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026	11
7.	Usamodzielnieni wychowankowie w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026.....	11
8.	Działania wspierające rozwój pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi instytucjami w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026	13
	8.1 w obszarze wsparcia istniejących rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.....	13
	8.2 w obszarze wsparcia placówek opiekuńczo-wychowawczych.....	16
	8.3 w obszarze wsparcia usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych oraz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	17
	8.4 w obszarze pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka.....	18
	8.5 w obszarze wsparcia dla rodzin pomocowych.....	19
	8.6. w obszarze zwiększenia zasobów kadrowych osób ściśle współpracujących z rodzinami zastępczymi oraz poszerzanie ich kwalifikacji	19
	8.7 w obszarze wsparcia osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych.....	21
9.	Trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim na lata 2027-2029.....	21
	9.1 Adresaci programu.....	21
	9.2 Cel główny programu.....	21
	9.3 Plan rozwoju pieczy zastępczej i plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	22
	9.4 Limit rodzin zastępczych	24
10.	Monitoring i ewaluacja	24
11.	Zakończenie.....	25

1. Wstęp

Rodzina jest naturalnym i najważniejszym środowiskiem rozwoju dziecka kształtującym jego tożsamość, system wartości oraz poczucie bezpieczeństwa. W sytuacjach, gdy biologiczni rodzice nie są w stanie zapewnić dziecku właściwej opieki i ochrony, obowiązkiem państwa oraz samorządu terytorialnego jest stworzenie systemu wsparcia, który w sposób jak najbardziej zbliżony do naturalnego zabezpieczy potrzeby najmłodszych mieszkańców. Aby pomóc rodzinie mającej trudności opiekuńczo – wychowawcze, konieczna jest ochrona dzieci. Skuteczna pomoc jest możliwa w przypadku, kiedy zostanie osiągnięta współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracującymi z dziećmi i rodziną.

Niniejszy **Trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027–2029** stanowi strategiczny plan działań Powiatu Ostrzeszowskiego w obszarze wspierania dziecka i rodziny. Program jest kontynuacją dotychczasowych działań powiatu, uwzględniającą aktualną diagnozę sytuacji społecznej oraz dynamicznie zmieniające się potrzeby podopiecznych. Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych, ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.

2. Podstawa prawna

Trzyletni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został opracowany na podstawie art. 180 ust. 1 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 980) który nakłada na samorząd powiatowy obowiązek sporządzenia w/w programu zawierającego m. in. plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczenie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Realizacja zadań związanych ze wsparciem i rozwojem pieczy zastępczej jest oparta w szczególności na:

- Ustawie z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2026 r., poz. 980)
- Ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 639)
- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 395),

- Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 2452)
- Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2354)

3. Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zadania Gminy:

- opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny,
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980) ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- sporządzanie zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980), w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zadania Powiatu:

- opracowanie i realizacja trzyletnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz coroczny limit zawodowych rodzin zastępczych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczenie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- organizowanie szkoleń dla:
 - rodzin zastępczych,
 - prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
 - kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - grup wsparcia,
 - specjalistycznego poradnictwa;
- wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- wprowadzanie, aktualizacja i usuwanie danych z rejestru, o którym mówi art. 38d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980). Rejestr zawiera poniższe dane:

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

- a) wykaz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej oraz osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą jako niepełnoletnie, z podziałem na dzieci umieszczone lub przebywające w poszczególnych formach rodzinnej pieczy zastępczej oraz poszczególnych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej,
 - b) wykaz osób posiadających pozytywną lub negatywną wstępną kwalifikację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - c) wykaz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - d) wykaz rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe,
 - e) wykaz rodzinnych domów dziecka,
 - f) wykaz placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;
 - g) wykaz osób usamodzielnianych.
- kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej lub centrum usług społecznych dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
 - finansowanie:
 - świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
 - sporządzanie zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,

o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980) w terminie:

- a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
- b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 960) dot. zaległości opłaty rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przekraczającej 12 miesięcy.

Zadania Samorządu Województwa:

- prowadzenie interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych i regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych;
- opracowywanie programów dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, będących integralną częścią strategii rozwoju województwa;
- promowanie nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr jednostek organizacyjnych samorządu gminnego i powiatowego;
- sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku,
- wprowadzenie do rejestru, aktualizacja i usuwanie danych, o którym mowa w art. 38d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980).

4. Diagnoza zagadnień

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej usystematyzowała zagadnienia związane z pieczą zastępczą wyróżniając dwie formy pieczy zastępczej – instytucjonalną oraz rodzinną. Rodzinna piecza zastępcza składa się z rodzin zastępczych oraz Rodzinnego Domu Dziecka. Formy pieczy zastępczej przedstawiono na poniższym wykresie.

Rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną, tworzą małżonkowie lub osoba, którzy są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinę zastępczą niezawodową i rodziną zastępczą zawodową tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Jednocześnie nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- wypełniają obowiązek alimentacyjny –w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów z ustawy z dnia 27.10.2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej,

- opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa,
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tym że w przypadku cudzoziemców ich pobyt jest legalny;
- zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 - wypoczynku i organizacji czasu wolnego,
- nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

5. Rodzinna piecza zastępcza w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

W ciągu ostatnich trzech lat na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego można zauważyć wzrost ilości rodzin zastępczych oraz wychowanków w nich przebywających. Najwięcej było rodzin spokrewnionych, chociaż w ostatnim roku można zauważyć znaczny wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych. Rodziny zawodowe czy nowe rodzinne domy dziecka pomimo intensywnej akcji promującej pieczę zastępczą nie są tworzone z uwagi na brak chętnych osób gotowych do pełnienia powyższej funkcji. Poniższa tabela przedstawia dane z zakresu ilości rodzin zastępczych z ostatnich trzech lat.

Tab. 1 Rodziny zastępcze w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

Rodziny zastępcze/ wychowankowie		2024 r.	2025 r.	2026 r.
Rodziny zastępcze spokrewnione		32	34	26
Wychowankowie		42	46	34
Rodziny zastępcze niezawodowe		25	27	33
Wychowankowie		34	41	51
Rodziny zastępcze zawodowe		3	3	3
Wychowankowie		11	12	10
Rodzinny dom dziecka		2	2	2
Wychowankowie		13	13	12
Ogółem	Rodziny zastępcze	62	66	64
	Wychowankowie	82	89	98

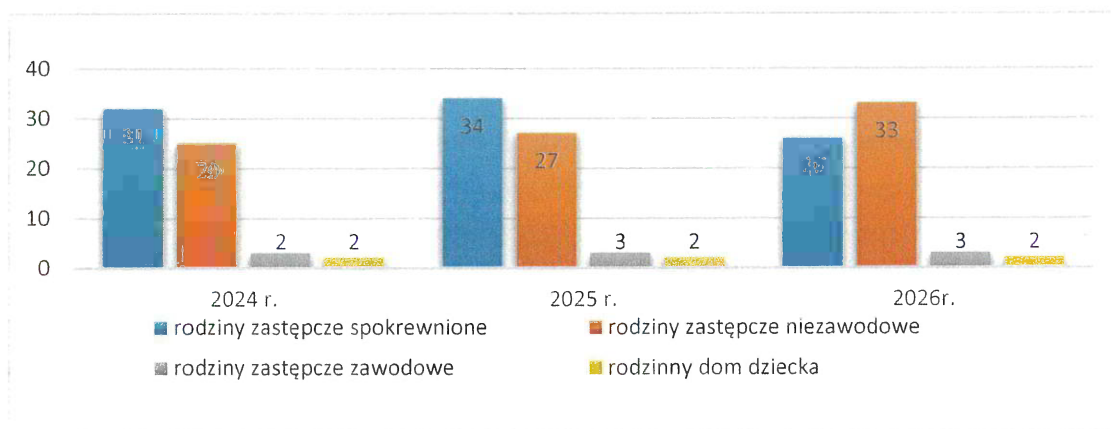
Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Dane za 2026 r. wg stanu z 01.10.2026 r.

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

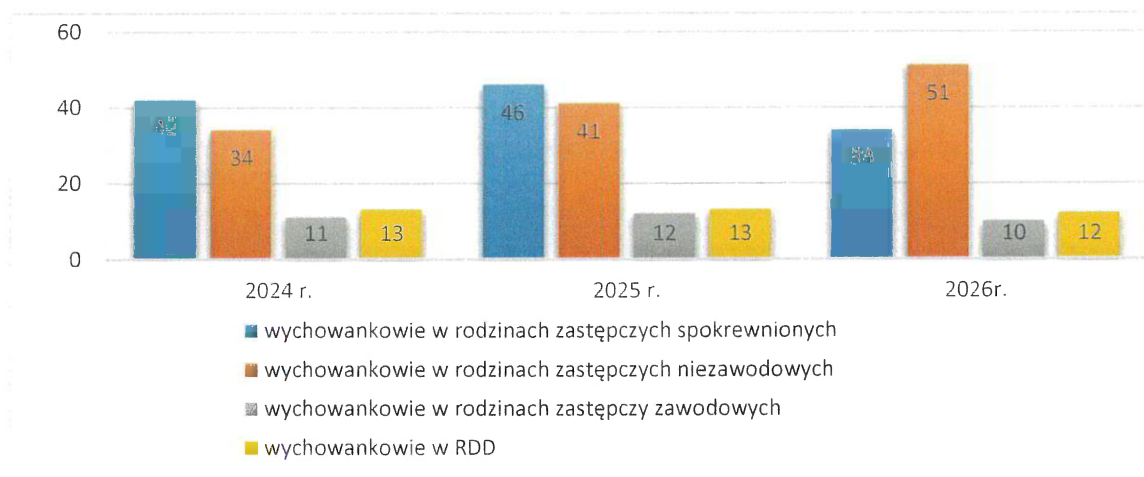

Wykres nr 1. Ilość rodzin zastępczych w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

Z powyższego wykresu wynika, że najczęściej nowopowstałych rodzin to rodziny niezawodowe. Ilość rodzin zastępczych spokrewnionych zmniejszyła się. Od kilku lat nie ma osób chętnych gotowych pełnić funkcję zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka.

Wykres nr 2. Ilość wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

Z powyższego wykresu wynika, że w ostatnich latach najczęściej dzieci przebywało w rodzinach zastępczych spokrewnionych, obecnie jednak najczęściej dzieci przybyło w rodzinach zastępczych niezawodowych. Ilość dzieci przebywających w zawodowych rodzinach zastępczych w ostatnich latach była do siebie zbliżona.

6. Instytucjonalna piecza zastępcza w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

Od 1 stycznia 2022 r. na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego funkcjonują dwie Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze typu socjalizacyjnego:

- **Dom Dziecka w Książenicach** - zgodnie z decyzją Wojewody z 31.12.2021r. Nr PS-III.9423.24.2021.5 z siedzibą pod adresem Książenice, ul. Dożynkowa 1A, 63-520 Grabów nad Prosną z liczbą 14 miejsc,
- **Dom Dziecka w Ostrzeszowie** - zgodnie z decyzją Wojewody z 31.12.2021r. Nr PS-III.9423.23.2021.5 z siedzibą pod adresem ul. Gen. Wł. Sikorskiego 19, 63-500 Ostrzeszów z liczbą 14 miejsc.

Tab.2. Ilość wychowanków przebywających w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych w latach 2024-2026.

	Liczba wychowanków	2024 r.	2025 r.	2026 r. wg stanu na 01.10.2026 r.
Dom Dziecka w Ostrzeszowie	Liczba wychowanków	20	18	21
	Liczba wychowanków (wg stanu na 31.12)	15	15	14
Dom Dziecka w Książenicach	Liczba wychowanków	18	18	17
	Liczba wychowanków (wg stanu na 31.12)	14	14	14

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Dane za 2026 r. wg stanu z 01.10.2026 r.

W Domu Dziecka w Ostrzeszowie umieszczane są dzieci od 10 roku życia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

7. Usamodzielnieni wychowankowie w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

Osoba, która ukończyła 18 rok życia w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również poprzez:

- pomoc na kontynuowanie nauki,

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

- pomoc na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym,
- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej.

Tab. 3 Liczba pełnoletnich wychowanków objętych pomocą w ramach usamodzielniania w latach 2024-2026

Rodzaj pomocy	2024 r.		2025 r.		2026 r.	
	rodzinnej	instytucjonalnej	rodzinnej	instytucjonalnej	rodzinnej	instytucjonalnej
Wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej						
pomoc na kontynuowanie nauki	11	2	10	2	8	3
pomoc na usamodzielnienie	8	2	3	2	3	0
pomoc na zagospodarowanie	1	3	2	1	2	0
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym	1	2	1	1	0	2

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Dane za 2026 r. wg stanu na 01.10.2026 r.

Pełnoletni wychowankowie pieczy zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej mają możliwość skorzystania z Mieszkania Treningowego mieszczącego się w Książenicach, które jest przystosowane dla 4 osób. W ostatnich latach w mieszkaniu przebywali pełnoletni wychowankowie opuszczający instytucjonalną pieczę zastępczą jak również rodziny zastępcze i RDD. Ponadto usamodzielniani wychowankowie są

motywowani do podjęcia zatrudnienia, kontynuowania nauki oraz informowani o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej oferowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie oraz o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistycznego w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”.

8. Działania wspierające rozwój pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi instytucjami w Powiecie Ostrzeszowskim w latach 2024-2026

W ramach podejmowanych działań wspierających rozwój pieczy zastępczej, pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie współpracują z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Ostrzeszowskiego, pracownikami Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie oraz Zespołu Kuratowskiej Służby Sądowej, Policją, szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ostrzeszowie. Ponadto podejmowana jest współpraca z fundacjami, stowarzyszeniami, które mają na celu dofinansowanie różnych zadań dodatkowych w zakresie wspierania i promowania rodzicielstwa zastępczego.

W związku z powyższym w ramach realizacji Trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026 realizowane zadania podzielono na poszczególne obszary:

8.1 W obszarze wsparcia istniejących rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka

oprócz zadań wynikających z ustawy tj. wypłacanie świadczeń, prowadzenie postępowań związanych z alimentacją i odpłatnością za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, współpracy rodzin zastępczych z koordynatorem RPZ i ORPZ, w poniższych latach zorganizowano poszczególne działania:

w 2024 roku zostały zrealizowane poniższe zadania:

- szkolenie dla zawodowych i prowadzących Rodzinny Dom Dziecka, z zakresu „Wypalenia zawodowego”;
- warsztaty dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, które obejmowały zakres „Profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu depresji”. W warsztatach wzięło udział 8 wychowanków.
- kontynuacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach kontynuacji projektu realizowanego we współpracy z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu objęto wsparciem dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez oddanie do użytkowania jako pomoc edukacyjną w warunkach zdalnego nauczania 70 laptopów, które zostały zakupione w 2020 r. (28 sztuk dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Ostrzeszowie i 42 sztuki dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Ostrzeszowskiego);
- grupa wsparcia dla rodziców zastępczych, którą prowadził psycholog zatrudniony na umowę zlecenie. Ww. grupa wsparcia odbywała się w pierwszy czwartek każdego miesiąca w siedzibie PCPR;
- Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, na który zostały zaproszone wszystkie rodziny zastępczej z Powiatu Ostrzeszowskiego;

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

- Konkurs na najlepsze osiągnięcia w nauce w roku szkolnym 2023/2024, który został rozstrzygnięty podczas Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, a laureaci zostali nagrodzeni upominkami;
- Spotkanie choinkowe dla rodzin zastępczych i wychowanków, podczas którego każde dziecko otrzymało prezent świąteczny. Upominki dla dzieci zostały przygotowane dzięki sponsorom w związku z akcją „Zorganizujmy dzieciom święta” rozpowszechnioną przez media społecznościowe oraz w związku z prośbami do firm i instytucji z terenu powiatu ostrzeszowskiego o wsparcie w/w akcji.;
- Realizacja Projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W ramach realizacji projektu zatrudniono logopedę, psychoterapeutę, pedagoga, superwizora oraz doradcę zawodowego. Z usług mogli skorzystać rodziny zastępcze, wychowankowie pieczy zastępczej oraz ich otoczenie.

w 2025 roku zostały zrealizowane:

- spotkanie z Sędzią Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie skierowane do rodzin zastępczych oraz instytucji współpracujących z PCPR na rzecz dziecka i rodziny,
- Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych – spotkania odbywały się raz w miesiącu w siedzibie PCPR,
- Realizacja Projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W ramach realizacji projektu zatrudniono logopedę, psychoterapeutę, superwizora, pedagoga, doradcę zawodowego oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne. Z usług mogli skorzystać rodziny zastępcze, wychowankowie pieczy zastępczej oraz ich otoczenie,
- w ramach realizacji w/w projektu zorganizowano Spotkanie Edukacyjno-Integracyjne, w którym wzięły udział rodziny zastępcze i wychowankowie tych rodzin;
- warsztaty kulinarne – zorganizowane dla wychowanków rodzin zastępczych w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”;
- spotkanie ORPZ, koordynatorów RPZ z asystentami rodzin współpracujących w gminach na terenie powiatu ostrzeszowskiego,

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

- nabór wolontariuszy – plakaty zachęcające do naboru zostały umieszczone w szkołach oraz instytucjach,
- cykl warsztatów dla rodzin zastępczych zorganizowanych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrzeszowie o tematyce „Wzmacnianie relacji i komunikacji z dziećmi” oraz o tematyce „W obszarze dbania o siebie – zasoby i strategię”,
- kontynuacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” ramach kontynuacji projektu realizowanego we współpracy z Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu objęto wsparciem dzieci umieszczone w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez oddanie do użytkowania jako pomoc edukacyjną w warunkach zdalnego nauczania 70 laptopów, które zostały zakupione w 2020 r. (28 sztuk dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Ostrzeszowie i 42 sztuki dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Ostrzeszowskiego);

w 2026 roku zostały zrealizowane:

- Szkolenie pt. „Wypalenie zawodowe” skierowane do rodzin zastępczych,
- Warsztat z zakresu podnoszenia kompetencji rodzicielskich, który zawierał wykład, ćwiczenia i otwartą dyskusję,
- Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych, która odbywa się raz w miesiącu, w siedzibie PCPR,
- Realizacja Projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). W ramach realizacji projektu zatrudniono logopedę, psychoterapeutę, pedagoga oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne. Z usług mogli skorzystać rodziny zastępcze, wychowankowie pieczy zastępczej oraz ich otoczenie.
- W ramach realizacji w/w projektu 2 osoby z rodzinnej pieczy zastępczej otrzymały voucher na kurs prawa jazdy;
- Turnus terapeutyczny dla rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, który został zorganizowany w ramach realizacji w/w projektu;
- Terapia SI, z której mogą korzystać dzieci z rodzin zastępczych – w ramach realizacji w/w projektu
- Spotkanie Edukacyjno-Integracyjne, w którym wzięły udział rodziny zastępcze i wychowankowie tych rodzin – zorganizowane w ramach realizacji projektu,
- nabór wolontariuszy – plakaty zachęcające do naboru zostały umieszczone w szkołach oraz instytucjach,

- spotkanie ORPZ, koordynatorów RPZ z asystentami rodzin współpracujących w gminach na terenie powiatu ostrzeszowskiego,
W 2026 r. zaplanowano także akcję prezentową dla dzieci z rodzin zastępczych, a otrzymane upominki zostaną wręczone dzieciom podczas spotkania choinkowego w grudniu br.

8.2 W obszarze wsparcia placówek opiekuńczo-wychowawczych,

realizowano zadania ustawowe, a ponadto:

w 2024 roku zostało zrealizowane:

- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Dzieci przebywające w POW mogły skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga, doradcy zawodowego oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne;

w 2025 roku zostało zrealizowane:

- szkolenie dla pracowników POW,
- szkolenie dla pracowników ORPZ, koordynatorów RPZ, pracowników sądu z sędzią Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie,
- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Dzieci przebywające w POW mogły skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga oraz doradcy zawodowego;
- warsztaty kulinarne, w których udział wzięły dzieci przebywające w POW. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach realizacji w/w projektu;

w 2026 roku zostało zrealizowane:

- szkolenie dla pracowników POW,
- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Dzieci przebywające w POW mogły skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne;

8.3 W obszarze wsparcia usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych oraz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, oprócz działań ustawowych, tj.

współpracy wychowanków z ORPZ, realizowanie IPU, wypłacanie świadczeń na zagospodarowanie, usamodzielnienie oraz świadczeń z tytułu kontynuowania nauki, umożliwianie pobytu w Mieszkanii Treningowym zostały zrealizowane poszczególne działania:

w 2024 roku zrealizowano:

- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). usamodzielniani wychowankowie mogli skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga, doradcy zawodowego oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne;
- trzy kursy na prawo jazdy dla wychowanków pieczy zastępczej, które mogły zostać opłacone w ramach realizacji w/w projektu;

w 2025 roku zrealizowano:

- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Usamodzielniani wychowankowie mogli skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga, doradcy zawodowego oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne;
- trzy kursy na prawo jazdy dla wychowanków pieczy zastępczej, które mogły zostać opłacone w ramach realizacji w/w projektu;
- warsztaty kulinarne dla usamodzielnianych wychowanków – w ramach realizacji w/w projektu;

w 2026 roku zrealizowano:

- w ramach realizacji projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w ramach Działania 6.15 Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Usamodzielniani wychowankowie mogli skorzystać ze wsparcia logopedy, psychoterapeuty, pedagoga oraz młodszego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej świadczącego wsparcie psychologiczne;
- w trakcie trwania są trzy kursy na prawo jazdy, które można sfinansować w ramach realizacji w/w projektu.

8.4. W obszarze pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka:

w 2024 roku zrealizowano:

- rozwój kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, tj. zamieszczano plakaty dotyczące rodzicielstwa zastępczego w mediach społecznościowych, na stronach internetowych, rozsyłano ulotki do parafii, szkół, urzędów, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, Ostrzeszowskiego Centrum Kultury;
- szkolenie podstawowe PRIDE dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, które zostało zrealizowane przez firmę EDUKATORNIA, w którym wzięło udział 7 osób, z czego 1 osoba zwróciła się z prośbą o nadanie kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Pozostałe osoby pełniły już funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczeń sądu. Ponadto zorganizowano szkolenie uzupełniające dla kandydatki na rodzinę zastępczą zawodową, a po jego zakończeniu podpisano z w/w umowę o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej;

w 2025 roku zrealizowano:

- rozwój kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, tj. zamieszczano plakaty dotyczące rodzicielstwa zastępczego w mediach społecznościowych, na stronach internetowych, rozsyłano ulotki do parafii, szkół, urzędów, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, Ostrzeszowskiego Centrum Kultury;
- dyżury Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej we wszystkich gminach Powiatu Ostrzeszowskiego w ramach nawiązania ścisłej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu propagowania idei rodzicielstwa zastępczego, w tym organizowanie spotkań tematycznych dla społeczności lokalnej,
- udział w lokalnych imprezach, podczas których promowana była idea rodzicielstwa zastępczego – Piknik Ekologiczny, Dni Ziemi Ostrzeszowskiej,
- wywiad dotyczący rodzicielstwa zastępczego, który emitowany był w Radio Rodzina Kalisz,
- szkolenie podstawowe PRIDE dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, które zostało zrealizowane przez firmę EDUKATORNIA, w którym wzięło udział 7 osób, a dwie zwróciły się z wnioskiem o nadanie kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;

w 2026 roku zrealizowano:

- dalszy rozwój kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze, tj. zamieszczano plakaty dotyczące rodzicielstwa zastępczego w mediach społecznościowych, na

stronach internetowych, rozsyłano ulotki do parafii, szkół, urzędów, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, Ostrzeszowskiego Centrum Kultury;

- dyżury Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej we wszystkich gminach Powiatu Ostrzeszowskiego w ramach nawiązania ścisłej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w celu propagowania idei rodzicielstwa zastępczego, w tym organizowanie spotkań tematycznych dla społeczności lokalnej,
- udział w lokalnych imprezach, podczas których promowana była idea rodzicielstwa zastępczego – Piknik Ekologiczny,
- szkolenie podstawowe PRIDE dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, które zostało zrealizowane przez firmę EDUKATORNIA, w którym wzięło udział 6 osób, w listopadzie 2026 r. planowane jest rozpoczęcie II edycji w/w szkolenia;
- umożliwienie rodzinom zastępczym odbycia szkolenia podstawowego przez fundację MAIO we Wrocławiu,
- banery reklamowe, zachęcające do podjęcia sprawowania funkcji rodziny zastępczej, które są wywieszone na wjeździe do Ostrzeszowa.

8.5. W obszarze wsparcia dla rodzin pomocowych nie podjęto działań, gdyż w Powiecie Ostrzeszowskim nie funkcjonowały takie rodziny.

8.6 W obszarze zwiększenia zasobów kadrowych osób ściśle współpracujących z rodzinami zastępczymi oraz podnoszenia ich kwalifikacji

w 2024 roku zrealizowano poszczególne działania:

- Udział w szkoleniach m.in.:
 - „Wypalenie zawodowe”,
 - „Standardy Ochrony Małoletnich”,
 - „ IV Wielkopolskie spotkanie Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej”,
 - „Podstawy samoobrony z elementami Karate i Ju-Jitsu”,
 - „Praca z dzieckiem i rodziną” ,
 - „Zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w podmiocie publicznym dla początkujących”,
 - „Młodzież w centrum”,
 - „Pierwsza pomoc przedmedyczna”,
 - „Dziecko krzywdzone – rozpoznawanie i sposoby wspierania”,

w 2025 roku zrealizowano poszczególne działania:

- Zatrudnienie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na ½ etatu,
- Zatrudnienie pedagoga na ½ etatu,

- Udział pracowników w szkoleniach m.in.:
 - „Budowanie kampanii społecznej, w tym działania offline”
 - „E-doręczenia „
 - „Ochrona danych osobowych”
 - „ Jak skutecznie znaleźć nowe rodziny zastępcze dzięki Facebook-owi?”,
 - „Skuteczne pozyskiwanie partnerów w prowadzeniu kampanii społecznej”,
 - „Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w praktyce powiatu”,
 - „ Jak skutecznie zbudować relacje z dziennikarzami: Poradnik dla organizatorów pieczy zastępczej”,
 - „ Siła wsparcia, czyli o skutecznym działaniu w ramach systemu pieczy zastępczej”,
 - „Wypalenie zawodowe”,
 - „ Jak pracować z dziećmi w kryzysie?”,
 - „Spotkanie zmienia wszystko. Dialog otwarty w pracy z rodziną i dzieckiem”,
 - „Model wczesnego usamodzielniania wychowanków”,
 - „Wydarzenia krytyczne i kryzysy w życiu dziecka. Wsparcie i pomoc”,
 - „Praktyczne aspekty stosowania e-doręczeń i ich wpływ na postępowania administracyjne”
 - „Zachowania opozycyjno-buntownicze u dzieci i młodzieży w kontekście Zespołu Aspergera”
 - „V Wielkopolskie Spotkanie Organizatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej”

w 2026 roku zrealizowano poszczególne działania:

- utrzymanie zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na ½ etatu,
- utrzymanie zatrudnienia pedagoga na ½ etatu,
- Udział w szkoleniach m.in.:
 - „Przeciwdziałanie przemocy wobec dziecka”,
 - „ Szkolenie podstawowe dla pracowników z zakresu cyberbezpieczeństwa”,
 - „RODO”,
 - „E-urzędnik”,
 - „Tworzenie i zarządzanie cyfrowymi dokumentami”,
 - „Wychowanie i edukacja seksualna dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej”,
 - „Piecza zastępcza w świetle nowelizacji ustawy”,
 - „Standardy ochrony małoletnich”,
 - „Ogólnopolska konferencja naukowa na rzecz rodzicielstwa zastępczego”.

8.7 W obszarze wsparcia osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych oprócz wypłacania wynagrodzeń osoby te miały możliwość skorzystania z udziału we wszystkich uroczystościach edukacyjno-integracyjnych realizowanych w latach 2024-2026 r.

9. Trzyletni Powiatowy Program Pieczy Zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim na lata 2027-2029

9.1 Adresaci programu:

Trzyletni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 adresowany jest w szczególności do:

- rodzin zastępczych istniejących na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego,
- Rodzinnych Domów Dziecka,
- Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Ostrzeszowie i Książenicach,
- usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych,
- usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- kandydatów na rodziny zastępcze,
- rodzin pomocowych,
- osób zatrudnionych do pracy z rodzinami zastępczymi,
- osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka.

9.2 Cel główny programu:

Głównym celem niniejszego programu jest szeroko rozumiany rozwój pieczy zastępczej w Powiecie Ostrzeszowskim. Rozwój ten będzie polegał na kontynuacji realizowania wcześniejszych działań, tj. na poszerzaniu sieci wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych i osób z nimi współpracujących jak również na promocji rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych z naciskiem na tworzenie rodzin zastępczych niezawodowych, które po upływie 3 lat będzie można przekształcić w rodziny zastępcze zawodowe i/lub Rodzinne Domy Dziecka.

9.3 Plan rozwoju pieczy zastępczej i plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

9.3.1. wsparcie istniejących rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka poprzez:

- organizację szkoleń dedykowanych rodzicom zastępczym w celu zwiększenia ich kompetencji w opiece nad dziećmi,
- wypłacanie świadczeń na częściowe pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych,
- prowadzenie postępowań w zakresie ponoszenia przez rodziny biologiczne kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie zastępczej,
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych,
- kontynuację grupy wsparcia prowadzonej przez psychologa PCPR w Ostrzeszowie,
- zapewnienie stałego wsparcia psychologicznego,
- stałą współpracę rodzin zastępczych z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej,
- udział Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w programach, dzięki którym możliwe jest uzyskanie dodatkowych środków finansowych dla rodzin zastępczych,
- organizowanie spotkań integracyjnych dla rodzin zastępczych,
- organizowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
- organizowanie spotkań okolicznościowych dla dzieci z rodzin zastępczych (np. gwiazdki itp.),
- nabór wolontariuszy, którzy mieliby pomagać dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych w przyswajaniu materiału szkolnego,
- dalszy udział rodzin zastępczych w projekcie „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”, dzięki któremu wychowankowie i rodziny zastępcze będą mogli korzystać ze specjalistycznego wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb.

9.3.2. wsparcie placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- podnoszenie kwalifikacji pracowników Placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zmniejszenie ilości dzieci przebywających w placówkach,
- pozyskanie sponsorów w celu polepszenia warunków socjalno-bytowych w placówkach,

- dalszy udział dzieci umieszczonych w POW w projekcie „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”, dzięki któremu będą mogli korzystać ze specjalistycznego wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb.

9.3.3. wsparcie usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych oraz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez:

- dalszą współpracę usamodzielnianych wychowanków z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- realizowanie Indywidualnych Programów Usamodzielnienia,
- wypłacanie świadczeń na zagospodarowanie,
- wypłacanie świadczeń na kontynuowanie nauki,
- wypłacanie świadczeń na usamodzielnienie,
- umożliwienie pobytu w Mieszkaniu Treningowym;
- dalszy udział usamodzielnianych wychowanków w projekcie „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim”, dzięki któremu będą mogli korzystać ze specjalistycznego wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb.

9.3.4. pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka poprzez:

- dalszy rozwój kampanii promującej rodzicielstwo zastępcze poprzez wyświetlanie spotu reklamowego w mediach społecznościowych,
- nawiązanie ścisłej współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej działających na terenie Powiatu Ostrzeszowskiego w celu propagowania idei rodzicielstwa zastępczego poprzez rozwieszanie plakatów, ulotek informacyjnych, zamieszczania informacji na stronach internetowych,
- organizowanie spotkań tematycznych dla społeczności lokalnych dotyczących rodzicielstwa zastępczego,
- dalsza współpraca ze szkołami, które w swoich budynkach będą udostępniały plakaty i ulotki związane z rodzicielstwem zastępczym,
- dalsze organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, dzięki którym kandydaci będą mieli możliwość otrzymania kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnego domu dziecka,
- dalszy udział w lokalnych imprezach podczas których będzie promowana idea rodzicielstwa zastępczego,
- cykl artykułów w lokalnej prasie dotyczących rodzicielstwa zastępczego,

9.3.5. wsparcie dla rodzin pomocowych poprzez:

- wypłacanie wynagrodzenia dla rodzin pomocowych,

- umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach specjalistycznych związanych z pełnieniem funkcji rodziny pomocowej,
- uzyskanie wsparcia przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- umożliwienie wsparcia psychologicznego;

9.3.6. zwiększenie zasobów kadrowych osób ściśle współpracujących z rodzinami zastępczymi oraz poszerzanie ich kwalifikacji poprzez:

- zatrudnienie pedagoga w wymiarze 1 etatu,
- dalsze podnoszenie kwalifikacji osób współpracujących z rodzinami zastępczymi poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach;

9.3.7. wsparcie osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zastępczych zawodowych poprzez:

- wypłacanie wynagrodzenia,
- umożliwienie uczestnictwa w szkoleniach,
- zrekrutowanie do projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie kaliskim” w celu umożliwienia skorzystania ze specjalistycznego wsparcia.

9.4 Limit rodzin zastępczych zawodowych:

Zawodową rodziną zastępczą może zostać rodzina, która posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza niezawodowa, prowadzący rodzinny dom dziecka lub pełniący funkcję dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz posiada opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W latach 2027-2029 r. planuje się utworzenie do dwóch rodzin zastępczych zawodowych rocznie.

10. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja programu Koordynatorem 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie ostrzeszowskim na lata 2027-2029 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie. Monitoring programu będzie odbywał się na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy zbieranych informacji w zakresie kierunków działań ujętych w programie. Zebrane dane umożliwią ocenę założeń niniejszego Programu oraz dalsze jego planowanie i realizację. Analiza umożliwi sprawdzenie skuteczności i efektywności zdefiniowanych celów. Natomiast ewaluacja jako proces badawczy, w którym analiza oraz wnioski powinny finalnie prowadzić do uformowania rekomendacji rozumianych jako konkretne rozwiązania na przyszłość. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu Ostrzeszowskiego, Zarządowi Powiatu Ostrzeszowskiego w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

w Ostrzeszowie. 3-letni Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2027-2029 jest dokumentem elastycznym i otwartym, co umożliwia jego modyfikację w zależności od zmieniającej się rzeczywistości, bieżących potrzeb, zmian w przepisach prawnych.

11. Zakończenie

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Ostrzeszowskiego na lata 2027–2029 wyznacza kierunki działań służących dalszemu wzmocnieniu i rozwijaniu systemu pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem dobra dziecka oraz zapewnienia mu bezpiecznych i stabilnych warunków wychowania.

Program zakłada kontynuację działań, które w dotychczasowej praktyce zostały uznane za potrzebne i wartościowe, a także ich dostosowywanie do zmieniających się potrzeb dzieci, rodzin zastępczych i całego systemu wsparcia. Podstawowym założeniem pieczy zastępczej pozostaje respektowanie prawa dziecka do wychowania w stabilnym środowisku, utrzymywania kontaktów z rodziną biologiczną oraz – wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i zgodne z jego dobrem – powrotu do rodziny naturalnej. Jeżeli dziecko musi czasowo lub długoterminowo przebywać poza rodziną biologiczną, należy zapewnić mu warunki możliwie najbardziej zbliżone do rodzinnych.

Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrzeszowie od wielu lat koncentrują się przede wszystkim na ochronie dobra dziecka oraz wspieraniu osób sprawujących nad nim pieczę zastępczą. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia Program podkreśla znaczenie dalszego rozwijania współpracy pomiędzy lokalnymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin, wspierania rodzin zastępczych w prawidłowym wykonywaniu powierzonych im zadań oraz wzmocnienia ich kompetencji w codziennej pracy z dzieckiem.

Skuteczna realizacja Programu wymaga współpracy i odpowiedzialnego zaangażowania wielu podmiotów, w szczególności samorządów, władz lokalnych, sądów, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, gmin oraz ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu. Tylko skoordynowane działania tych instytucji pozwalają na tworzenie spójnego i efektywnego systemu wsparcia odpowiadającego na rzeczywiste potrzeby dzieci oraz rodzin.

Jednym z podstawowych celów pieczy zastępczej jest zapewnienie dziecku odpowiedniej opieki, bezpieczeństwa i warunków rozwoju, a w dalszej perspektywie również przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia. Osiągnięcie tych celów wymaga systematycznego rozwijania sieci wsparcia zarówno dla dzieci, jak i rodzin zastępczych oraz osób i instytucji współpracujących z nimi na co dzień.

Tworzenie skutecznego systemu pieczy zastępczej jest procesem ciągłym, wymagającym otwartości na nowe wyzwania, elastyczności oraz stałego monitorowania potrzeb dzieci i ich opiekunów. Dlatego też dalszy rozwój pieczy zastępczej, wzmocnienie

**TRZYLETNI PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE OSTRZESZOWSKIM NA LATA 2027-2029**

rodzinnych form opieki oraz współpraca wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za wsparcie dziecka i rodziny pozostają kluczowymi elementami realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Ostrzeszowskiego na lata 2027–2029.